Stenogrammid

XIII Riigikogu, VIII Istungjärk, täiskogu korraline istung

Neljapäev, 20.12.2018, 10:00

Toimetatud

10:00 Istungi rakendamine
1. 10:03 Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ühendamine) eelnõu (710 SE) kolmas lugemine
2. 10:08 Jõuluvana

10:00 Istungi rakendamine

10:00 Aseesimees Kalle Laanet
Tere hommikust, head kolleegid ja külalised! Alustame Riigikogu täiskogu VIII istungjärgu 12. töönädala neljapäevast istungit, mis on ühtlasi ka käesoleva aasta viimane istung. Eelnõude ja arupärimiste üleandmine. Ants Laaneots, palun!

10:00 Ants Laaneots
Austatud Riigikogu istungi juhataja! Head kolleegid! Seoses üldise julgeolekuolukorra halvenemisega Ida-Euroopas, sh Balti regioonis, ja tõsiasjaga, et praegusel Riigikogu koosseisul on jäänud vaid viis istunginädalat, kuid riigikaitsealane seadustik vajab kiiresti olukorrale vastavaid täiendusi ja parandusi, esitan Riigikogule läbivaatamiseks Kaitseliidu Peastaabi koostatud ja Kaitseministeeriumis heaks kiidetud Kaitseliidu seaduse muutmise seaduse eelnõu.
Veidi sisust. Eelnõu eesmärk on täpsustada Kaitseliidu ja Kaitseväe koostegevust õppekogunemistel, valmistumisel riigi kollektiivseks enesekaitseks sõjaliste kriiside puhul ja selle teostamisel ning osalemisel rahvusvahelises sõjalises koostöös. Vajadusel kehtestab Kaitseliidule täiendavad ülesanded Vabariigi Valitsus oma määrusega. Eraldi peatükina on Kaitseliidu seaduse muutmise seaduse §-s 52 välja toodud ja üksikasjalikult lahti seletatud mõiste "vahetu sund". Eelnõu määratleb ka Kaitseliidu alalise ja ajutise julgeolekuala mõisted ning nendega seotud piirangud ja julgeolekualale sattunud või tulnud kõrvaliste isikute kinnipidamise korra. Tänan tähelepanu eest!

10:02 Aseesimees Kalle Laanet
Head kolleegid! Olen Riigikogu juhatuse nimel vastu võtnud ühe eelnõu. Riigikogu juhatus otsustab selle menetlemise vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele. Kohaloleku kontroll, palun!
Kohaloleku kontroll
Kohal on 78 Riigikogu liiget, puudub 23.

---

1. 10:03 Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ühendamine) eelnõu (710 SE) kolmas lugemine

10:03 Aseesimees Kalle Laanet
Läheme tänase esimese päevakorrapunkti juurde, milleks on Vabariigi Valitsuse algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ühendamine) eelnõu 710 kolmas lugemine. Avan läbirääkimised. Külliki Kübarsepp, palun!

10:03 Külliki Kübarsepp

Hea Riigikogu! Vabaerakonna fraktsioon on selle eelnõu suhtes kriitiline, sest lahendamata on mitmed küsimused, mis võiksid selle ülla eesmärgi ehk mitme ameti koondamise juures meeles peetud olla. Esimene küsimus, mis meie jaoks on oluline, kui ameteid ühendatakse, on see, et kaasneb kulude kokkuhoid. Nii esimesel kui ka teisel lugemisel oleme saanud kinnituse, et kulude kokkuhoidu ei ole. Pigem paigutatakse ressursid ümber ja efektiivsust, säästu ei ole näha. Teiseks ei ole me näinud seda, et selle tegevuse tulemusel asjaajamine muutub lihtsamaks ja efektiivsemaks – seda kinnitust meil samuti pole. Ja kolmandaks, mis on kõige kriitilisem moment: huvide konflikti kohta me vastuseid pole saanud. Me oleme mures, et ühe katuse all on nii lubade väljastamine kui ka selle kontroll. Meile ei ole antud selget kinnitust, et selle huvide konflikti tõttu ei kannaks kahju meie keskkond. Seetõttu Vabaerakonna fraktsioon selle eelnõu poolt ei ole. Aitäh!

10:05 Aseesimees Kalle Laanet

Aitäh! Rohkem kõnesoovijaid ei ole, sulgen läbirääkimised. Kuna eelnõu nõuab vastuvõtmiseks Riigikogu koosseisu häälteenamust, siis enne seda on kohaloleku kontroll.

Kohaloleku kontroll

Kohal on 78 Riigikogu liiget, puudub 23.

Head kolleegid, palun tähelepanu! Ma saan aru, et järgmine päevakorrapunkt teeb teid väga ärevaks, aga kuulakem korraks! Panen hääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (Keskkonnaameti ja Keskkonnainspektsiooni ühendamine) eelnõu 710. Palun võtta seisukoht ja hääletada!

Hääletustulemused

Head kolleegid! Eelnõu poolt oli 49 Riigikogu liiget, vastu 16, erapooletuid ei ühtegi, ei osalenud 14. Eelnõu ei leidnud toetust.

---

2. 10:08 Jõuluvana

10:08 Aseesimees Kalle Laanet

Head kolleegid! Läheme tänase päevakorra teise punkti juurde. Istungi esimene, ametlik osa on lõppenud. Nagu hea kolleeg Enn Eesmaa eile lubas, täna pidavat meile külla tulema jõuluvana. Ma ei tea, kas ta tuleb. Enn, kas tuleb või? (Hääled saalist.) Laitmatu mainega ei tule, jah? Ma saan aru, et jõuluvana autol on vist veel suvekummid all, Toompea mäest üles tulemine võtab aega. Oi-oi, ikkagi jõudis!

10:09 Jõuluvana

Tere!

10:09 Aseesimees Kalle Laanet

Oi-oi-oi-oi! Ikkagi jõudis!

10:09 Jõuluvana

Tervist-tervist! (Pöördub S. Kotka-Repinski poja poole.) Tere, laps! (Aplaus.) Tere-tere! Noh, Jüri, tore näha sind! (Tervitab Jüri Jaansonit.) Tere-tere! Aitäh, Eiki, suur tänu! (Esimees aitab jõuluvanal kotti kanda.) Oot, ma panen koti kenasti maha ja natukene kohe vaatan teid. Hardi näeb kena välja ...

10:10 Hardi Volmer

Aitäh!

10:10 Jõuluvana

... üks aastaring on juurde tulnud. Jaa, eks meil kõigil tasapisi. Ma vaatan, Tanelgi on ühe aastaringi jälle juurde võtnud. Aga Kristen on sama kõrend nagu ikka, ega siin midagi teha ei ole. Ja Maire – vabandust, et ei märganud kohe! – suurepärane!

Nägin, et teil oli täna kõva tööpäev. Eks keskkonnaga ongi nii, et temaga kipub teinekord tekkima emotsionaalne side. Vahest saab ühe seaduseelnõu veel päevakorda võtta. Ehk peaks võtma vastu

seaduse keskkonnaga emotsionaalse sideme lõpetamise kohta, sellepärast et see kütab kirgi, ajab segadusse ja tekitab inimeste seas võib-olla asjatut poleemikat. Ja üks mõte oli mul veel, kui ma siia põdraga sõitsin. Kui looduskaitsest rääkida, siis mis oleks, kui Eestis hakkaks looduskaitseala näiteks ühe kilomeetri sügavuselt? Peamine kiht oleks tavapäraselt kasutatav, aga kõik, mis jääb rohkem kui kilomeetri sügavusele, oleks looduskaitse all. Ja seda maad on tohutult palju, kuni Maa tuumani ju välja. Kui kuupmeetritesse arvestada, siis seda on ikka omajagu.
Mille eest ma teid kiita tahan? Tööd olete kõvasti teinud: riigieelarve on mõnus, vastu võtetud. Opositsioonile muidugi ei meeldi ükski asi selle juures, nagu ikka. Ikka räägitakse, et peaks koguma, kui on hea aeg. Aga anname käega märku, kellel on õnnestunud koguda siis, kui raha on palju! (Naer saalis.) Mõnel inimesel on. Aga miks me peame koguma siis, kui see on kõige raskem? Raha on palju, mõtteid on ka palju. Küll me siis hoiame kokku, kui raha otsa on saanud, siis on palju kergem seda teha. Mul näiteks ei ole mitte kunagi õnnestunud kokku hoida, kui taskud on punnis – ikka kulub ära. Aga siis, kui raha otsa on saanud, on väga kerge: hoian kokku, midagi ei ole enam ja on mõnus olla. Minu meelest on riigi suhtumine õige, ta on inimestega ühel lainel. Inimestel ei õnnestu koguda, riigil ei õnnestu koguda ja tekib vastastikku selline sidususe tunne. Aga ükskord, kui kõik otsas on, eks me siis kutsume Reformierakonna jälle valitsusse ja hakkame koguma. (Aplaus.)
Mul on veel mõtteid, aga need ma hoian järgmiseks aastaks. Liiga palju häid mõtteid korraga on ehk jõuluajal liiga palju. Aga terve kott on mul täis ja numbrid on kõigil valmis mõeldud. Kõigepealt tahaks tänada neid inimesi, tänu kellele üldse mingisugune kord ja süsteem selles majas eksisteerib. Kutsun siia Riigikogu juhatuse toredad inimesed, kõik, kes juhatusse kuuluvad. Ma võtan siit kotist koti välja ja võime plaksutada ka. (Aplaus.) Eiki annab veel viimased juhtnöörid. Võib tulla pulti ja rääkida. (Tuuakse mikrofon.) Jah, tuleb üks ikkagi. Stenogrammi jaoks on vaja. Nüüd tuleb väike pöördumine.

10:14 Riigikogu juhatus

(Laulavad.)
Hiir hüppas ja kass kargas,
vana karu lõi trummi.
Kirp aknast välja,
nahkpüksid jalga!

10:14 Jõuluvana

Suurepärane! Aga kingikotti me tahame ikka natukene näidata ka. Mis meil siin on? Kogu aeg, Eiki, on teil olnud nagu märksõnaks fraas "protseduurilised küsimused". No protseduure on väga palju. Mul on teile siia pandud protseduurideks vajalikke asju: siin on soojakott, selline hästi tore, siis on plaastreid erinevateks protseduurideks ja veel selline kas külma- või soojakott. Siin on antiseptik. (Tõstab habeme üles ja piserdab endale habeme alla.) Ai! Vägev! Ja lõhnab niimoodi, nagu oleksid oma elukommetega hädas. Ja siin on sinepiplaastrid erinevateks protseduurideks. Nii et palju asju, et protseduurid hästi läheks. Ja tegelikult on medalid ka ja need on sellised ilusad medalid. Kõige esimene suur medal – ma tulen siia ette kohe – esimene koht. Vaata, XIII Riigikogu juhatuses 1424 päeva! Riputab medali Eiki Nestorile kaela ja surub kätt. (Aplaus.) Suur tänu!
Nii, aga järgmine. Minu meelest Enn juba ise ka teab, et ta on siin Riigikogu juhatuses olnud 809 päeva. (Aplaus. Riputab medali Enn Eesmaale kaela ja surub kätt.) Edu ja jõudu!

10:16 Enn Eesmaa

Hea jõulumees! Ma ütleks kaks sõna. Nagu sa tead, mõnikord inimene näeb valgust. Meie oleme näinud valgust mitu korda. Üks kord oli siis, kui me mõtlesime, miks mitte hakata poliitikuks. Mina hiljuti nägin valgust ja lahendasin iseenda jaoks selle dilemma, mille ees on kogu inimkond seisnud juba sajandeid. Kumb oli enne: kas muna või kana? Ja tead, mis on vastus? Ehk oli hoopis kukk?

10:17 Jõuluvana

Võib küll olla, jah. Kuule, aitäh sulle! Ma olen ka mõtelnud, et kukk oli kõigepealt. (Aplaus.)
Niimoodi. Juhatuses 336 päeva. Kalle, palun!

10:17 Kalle Laanet

Sprinter.

10:17 Jõuluvana
Jaa, sprinter! (Riputab medali Kalle Laanetile kaela ja surub kätt. Aplaus.) Ja kingitus ka. Häid protseduure, lugupeetud juhatus!
Kallid lapsed! Õigemini, lugupeetud laps ja vanemad inimesed! Vaatame nüüd edasi! Ja siit ma saan ühe toreda kingituse teise järel ja need on mõeldud EKRE-le. Olge lahked! No ma vaatangi, tagumises pingis seal nagu ikka, ja ainult üks mees tulebki.

10:18 Mart Helme
Meil on esindusdemokraatia.

10:18 Jõuluvana
Jah. Kas sa tahad istuda-astuda kohe pulti?

10:18 Mart Helme
Ei, ma siin sinu asemel olen päris palju olnud.

10:18 Jõuluvana
No näed! Mis me siis seekord jõuluvanale tantsime? Eelmine kord me kallistasime, ma mäletan.

10:18 Mart Helme
Foto oli sellest hiljuti veel, jaa.

10:18 Jõuluvana
Jah, hiljuti oli. Ja musi tegime ka … (Naer saalis.) Teeme jälle või?

10:18 Mart Helme
Ma siiamaani kitkun karvu suust.

10:18 Jõuluvana
Jajah. Neid inimesi, kes sinuga musitada julgevad, jääb järjest vähemaks. (Naer saalis.)

10:19 Mart Helme
Aga kust sa tead? (Naerab.)

10:19 Jõuluvana
Ma ei teagi, ma pakun. Aga sul on nüüd üks sõnum ka.

10:19 Mart Helme
Mul on mitu sõnumit. Kõigepealt on mul sõnum, et ma ei ole alati olnud selline kalestunud poliitikunäru, kellel höövliga ka enam laaste seljast kätte ei saa. Kunagi ma olin selline hella hingega noor mees ja kirjutasin luuletusi. Ja ma mõtlesin, et loeks sulle ühe luuletuse – see ei ole üldse naljaluuletus –, mille ma noore mehena, kui tundsin suurt maailmavalu – nüüd mul maailmavalu enam ei ole –, kirja panin.

10:19 Jõuluvana
Väga hea!

10:19 Mart Helme
Selle luuletuse nimi on "Pilvede karjus". Ja miks ma selle sulle esitan? Põhjus on see, et sul on kindlasti kogu aeg probleem aadressidega.

10:19 Jõuluvana

On.

10:19 Mart Helme
Neid on raske leida. Ja ma mõtlesin, et ma loen sulle luuletuse, mis võib-olla sind natukene aitab. Ja luuletus kõlab niimoodi.
Eksleja koduteel,
pilvede karjus,
rändaja tuulde,
mõtete taga
sul kuskil on varjus
loits, mida kobavad huuled.
Loits, mida vajad,
milleta sina
iial ei arva ära,
kus selle suure maailma sinas
terendab sinu värav.

10:20 Jõuluvana
Vaat see oli ikka ilus küll! Jajaa! (Aplaus.) Aitäh sulle, Mart! Aga sul on veel asju.

10:20 Mart Helme
Anna mulle kingitus kätte, siis ma saan ära joosta! Aga enne kui ma ära jooksen, ma ütlen veel midagi. Mul on järgmiseks aastaks – ma loodan, et järgmisel aastal me kohtume veel, ma tõesti loodan – sulle mõned tellimused ette anda. Ja need tellimused on sellised, et eks sa ise mõtled, kuidas sa need täidad. Üks on see: palun tee nii, et ratas muutuks kandiliseks! Palun tee nii, et kallaste vahel voolaks unustuse jõgi! Palun tee nii, et Jevgeni Ossinovskist saaks Rosa Luxemburg! Sellised väiksed tagasihoidlikud soovid.

10:21 Jõuluvana
Jajaa. Ma võin ütelda, et ega ma seda ei tee. Aga ma võtan mõelda selle, mis ma sinuga järgmine aasta teen. Kuule, aga kingitused on ka olemas. Ivo Rull on kirjutanud ühe sellise väga toreda raamatu. Sa ju näed populismi meie ümber väga palju.

10:21 Mart Helme
Absoluutselt, siin saalis iga päev.

10:21 Jõuluvana
Siin saalis iga päev! Ivo Rull on sellise raamatu kirjutanud. Mis ma veel mõtlesin? Üks asi on see, et meie päkapikkudega toetasime ka, ostsime Donald Trumpi märke hästi palju. Selliseid satub peaaegu igale valijale. Nii, üks asi teise järel. Teie populaarsus läheb väga hästi ülesmäge. See on selline pidamismääre. Seda saate kasutada, muidu varsti on teil 40% toetust, siis on 120 ja nii palju raha Eestil ei ole, et nii palju rahvasaadikuid korraga. Üks asi veel. Oh, väga hea! Selle ma tõin juba eile siia. Et te ikka kahe jalaga maa peal oleksite, on siin üks sangpomm. (Tassib puldi tagant välja sangpommi. Naer saalis.) No näe, ole aga lahke! Vaata, see hoia kogu aeg taskus. See on 24 kilo. Kui järgmises Riigikogus on 24 saadikut, siis võtame teise kätte ka selle.

10:23 Mart Helme
Okei. Palun too siis kolmekuningapäevaks teine pomm teise käe otsa, siis on juba 48!

10:23 Jõuluvana
Aga jõulud ongi ilus aeg, kus saab unistada. Nii et palun!

10:23 Mart Helme
Ma ei saa sulle enam musi teha.

10:23 Jõuluvana
Ei saa enam, aga pole hullu. Siis ongi hea. (Vaatab, kuidas Mart Helme läheb, kott ühes, sangpomm teises käes.) Vaatan, kõik on korras. Väga hea!

10:23 Mart Helme
Me täname.

10:23 Jõuluvana
Meie täname ka. Edu!

10:23 Mart Helme
Omal ajal Tartus üks mees, kes tegi trenni viiendal korrusel Leningradi maantee ühiselamus, loopis niisuguseid sangpomme. Aga siis, kui ta lõpetas, viskas ta need põrandale. Asi lõppes sellega, et ta visati ühiselamust välja.

10:23 Jõuluvana
Niimoodi juhtub. Te peate vaatama, et teiega ei tehtaks nii.
Aga nüüd läheme sammukese võrra edasi, kingitusi on omajagu. (Võtab suurest kotist välja väikese koti.) Ahaa, see on kortsu läinud. Lugupeetud Sotsiaaldemokraatlik Erakond, olge aga lahke! On vaja äkki mikrofoni?

10:24 Jevgeni Ossinovski
Tere! Me oleme meeskonnamängijad, meil on lisaks esimehele ka väike toetusmeeskond, kellega me selle etteaste teeme. Aga meil on väga suur rõõm sind kui tõelist sotsiaaldemokraati tervitada! Sinu tahe teha peredele head, pakkuda igale lapsele rõõmsaid pühi on väga südantsoojendav. See hoolimise jõud on täiesti vaimustav ja sinu jaoks tõepoolest igaüks loeb. Aga vaata, kogu aeg küsitakse – inimesed küsivad, sinuni võib-olla see info ei jõua, sa lendad ringi –, et ei tea, kust ta selle raha eelarvesse saab, et nii palju head teha.

10:25 Jõuluvana
Ja mida te siis ütlete?

10:25 Jevgeni Ossinovski
Küsitakse ka, kuidas ta aastast aastasse selle eelarve struktuurses tasakaalus hoiab? Vastutustundliku sotsiaaldemokraadina sa saad sellega alati hakkama ja meil on selle üle väga hea meel.

10:25 Jõuluvana
Vaadake, et te Jevgenile kätte ei juhtu kuskil tänaval! Teil võib olla oma poliitiline eelistus, aga kuulates teda minutki aega, see võib muutuda väga kergelt.

10:25 Jevgeni Ossinovski
Etteasteks on meie tublil mees- ja naiskonnal Karl Martin Sinijärve spetsiaalselt tänaseks päevaks kirjutatud luuletus.

10:25 Jõuluvana
Suurepärane! Olge lahked! Ma tulen ise vaatan siit. Alustame, üks-kaks-kolm, kaks-kaks-kolm!

10:26 Hannes Hanso
Vaba maa ja vabad inimesed,
võimas vaim ja vaimsed inimesed.

10:26 Heljo Pikhof
Ilm on külm, aga süda on soe.
Mõnigi kirjutab, igaüks loeb.

10:26 Toomas Jürgenstein
Mõni küll arvustab, mõni ka poeb,
teine ent arvutab, kolmas on toeks.

10:26 Helmen Kütt
Neljas ja viies on lihtsalt head semud,
kuues on riikigi valitsenud.

10:27 Hardi Volmer
Seitsmes on kunstnik ja kaheksas magab,
aga kui ärkab, siis pea temal jagab.

10:27 Tanel Talve
Kohe teab, kes on meil ukse taga:
sealt tuleb keegi võimas ja vaba.

10:27 Jevgeni Ossinovski
Üks, kes igal aastal on moes,
ja temale teadagi igaüks loeb.
(Aplaus.)

10:27 Jõuluvana
No näete! No näete! Head lapsed on, ikka tunned ära, nii viisakad ja toredad! Nii, ma näitan teistele ka, mis meil siin on. Ma mõtlesin, Jevgeni, ekstra sulle. See on selline automaatkork. Kui Urmas sul jälle ajab kopsu üle maksa, siis see hüppab plaksti välja. Ja pärast sa saad selle kohe sisse panna, mitte ei pea kohe koalitsioonist ära minema, vaid ootad. Kui ta ei lähe väga kuumaks, paned plõksti tagasi, hakkab jälle pihta: ba-ba-ba-ba-ba-brššš! (Naer saalis.) Oot, mis see oli? Oot-oot. Ba-ba-ba-ba-ba-ba-plõkk. (Naer.) Teised tulevad, Eiki tuleb ja paneb jälle sisse. Väga hea! Selline asi. Ja veel on kingituseks sotsidele mikrofon, et te ei peaks teiste omi võtma. See töötab ka. (Räägib mikrofoni: "Lugupeetud Lossi platsile kogunenud rahvas, hääletage sotsiaaldemokraatide poolt!" Naer saalis.) Nii et siin on väga palju erinevate funktsioonidega asju: mikrofon, automaatkork ja siin on karp, laadija ja kott ka lisaks. Aitäh ja edu!

10:29 Jevgeni Ossinovski
Aitäh!

10:29 Jõuluvana
Vaatame, kas meil on veel erakondi. On-on! Nii, erilistele erakondadele on erilised kingitused, aga praegu on veel erilisemad. Isamaa! Tere, Tarmo!

10:29 Tarmo Kruusimäe
Tervis!

10:29 Jõuluvana
Tere-tere! Hea meel näha!

10:29 Tarmo Kruusimäe
Ma ütlesin: tervis! Tervis!

10:29 Jõuluvana
Tervis! Nii, laitmatu väljanägemine, viisakas nagu alati. Sa oled eluaeg niisugune olnud (Naer.) Kuulame! Tavaliselt on nii, et jõulumehele esitatakse mõni luuletus või naljalugu.

10:29 Tarmo Kruusimäe
Kui sa just väga tahad. Ma vaatasin, et kõik jäid siin eelmisesse aastatuhandesse. Mul on selline hõllandusega lugu. Loo mugavdajal oli eile just sünnipäev. Ma tervitan sind, Mango Arbuzov!
Meil hullumaja väravas, kui armas oli see,
tabletikaifis käpuli me hullud jooksime.
Kus lolli mina mängisin, armeesse mineja,
kus sanitar käe kõrval mind viis sängi magama.
Kuis üle plangu tahtsin siis kord mina karata.
"Poiss, oota," ütles ta, "see aeg on kiire tulema."
Aeg tuli, maa ja mere pääl silm sõda seletas.
Ei poolt nii armas olnud sääl kui hullumaja väravas.
(Aplaus.)

10:30 Jõuluvana
Jah, aga-aga ...

10:30 Tarmo Kruusimäe
See ei olnud sügavamõtteline.

10:30 Jõuluvana
Ma just mõtlesingi, et kus ta nüüd oli see mõte. Aga sellest ei ole midagi. Mina olen näinud inimesi, kes ilma igasuguste mõteteta purjetavad läbi elu ja on väga kõrgetel kohtadel. Ega poliitik ei pea ...

10:31 Tarmo Kruusimäe
Näiteks mina.

10:31 Jõuluvana
Näiteks nagu sina.

10:31 Tarmo Kruusimäe
Tõnistega koos käisime trennis.

10:31 Jõuluvana
Käisite Tõnistega koos trennis?

10:31 Tarmo Kruusimäe
Ja Tiit Riisalo oli ka. Aga näed, siin ma nüüd siis olen.

10:31 Jõuluvana
Ja ongi nii! Ja öeldi kogu aeg, et poiss, kas sa lähed vangi või saad poliitikuks.

10:31 Tarmo Kruusimäe
Ei, trenni, lähed trenni või vangi.

10:31 Jõuluvana
Trenni või vangi ... Aga Isamaale on kingiks "Eesti lindude ränne", et teil oleks, kust ränderaamistikku vaadata.

10:31 Tarmo Kruusimäe
Sa vihjad mu noorusele jälle.

10:31 Jõuluvana

Jaa, jälle, jah. Ja sellele ka, et eile ju see hääletamine lõpuks oli. Aga nüüd ootame tagasi kõiki meie linde. Seega, "Eesti lindude ränne". Ja veel, teine sammas peab kaduma, jah? See sambavärk. Ma tõin teile ühe sambaplaadi ka, siin on peal samba, tša-tša-tšaa, fokstrott ja valtser.

10:32 Tarmo Kruusimäe
Mõista-mõista, mitme jalaga ma maa peal olen! (Hüppab korraks üles.) Näed, ei ole ju vaja ühte sammast.

10:32 Jõuluvana
Ja siis veel ma hakkasin vaatama, et Isamaa on üks väga vana erakond ja et te olete hakanud oma nime nüüd läbivalt suurte tähtedega kirjutama. Äkki on nägemisega midagi? (Võtab kotist suure luubi.) Nüüd te saate vaadata oma partei reitingut kui ka nime. Ole lahke, Tarmo! Edu sulle ja kogu erakonnale! (Aplaus.)

10:32 Tarmo Kruusimäe
Ja lisaks on siin veel kott kahe sangaga. Kahe sangaga kott, ilma kolmanda sangata.

10:32 Jõuluvana
Vaat, kus oskad tähelepanu juhtida. Eks see poliitiku asi ole.
Aga nüüd, Vabaerakond. Kas Vabaerakonda ei ole kohal?

10:33 Krista Aru
On-on, tuleme. (Paneb silmuse Ain Lutsepa kaela ümber ja talutab ta nööri otsas kohale.)

10:33 Jõuluvana
Ma just mõtlesin, et ... Nii, tundub, et üks erakonna liige ei taha tulla. Kõik näeb juba alguses väga hea välja.

10:33 Krista Aru
Jõuluvana, palun, kas sa lubaksid?

10:33 Jõuluvana
Ole hea, Krista!

10:33 Krista Aru
(Esitab Pozzo teksti näidendist "Godot'd oodates") Mõtle! Mõtle! Hakka nüüd pihta!

10:33 Ain Lutsepp
Kohe. (Esitab Lucky teksti.) Niisiis kui vaatame eksistentsile sellest seisukohast nagu seda käsitavad Poinçoni ja Wattmani viimased tuntud tööd armastab hallihabemeline üleilmne ja ülealgne jumal oma jumaliku apaatia jumaliku ataksia jumaliku afaasia kõrguselt meid kõiki mõned välja arvatud ja meie ei või mitte öelda mispärast see nõnda on aga nõnda jumaliku Miranda eeskujul koos nendega kes on me ei tea miks kuid aeg ootab ootab põrgupiinade ja põrgutulega ootab tules ja leekides ootab veel põgusa viivu ja kes selles kahelda võtab paneb tule otsa ja pole teada miks põrgut ülistatakse taevani mis praegugi on veel vahel nii sinine ja vaikne nii väga vaikne lakkamatult nii uskumatult vaikne ja siiski teretulnud kuid ärgem rutakem ette ja teisest küljest arvestagem veel lõpetamata uurimistöid mida Antropoloogia Instituut Bernis ja Bresse'is on tunnustanud Testu Conard'i töid on selgemast selgesti tõestatud kaasa arvatud Testu ja Conard'i lõpetamata tööd millest järeldub järgneb tuletub tuleb tuleb kuid ärgem rutakem ette ette meie ei tea, miks Poinçoni ja Wattmani uurimustest nii selgesti ilmneb ja Fartovi ja Belcheri lõpetamata lõpetamata uurimuste valguses ei tea miks Testu ja Conard'i lõpetamata lõpetamata uurimuste põhjal ilmneb et inimene vastupidiselt üldisele arvamusele Bresse'i inimene Testu ja Conard'i inimene lühidalt öeldud lihtsalt inimene hoolimata progressist jäätmete likvideerimise alal üha kõhnub samuti ei teata öelda miks seoses kehakultuuri ja spordi taseme tõusuga nagu tennis

jalgpall pikamaajooks jalgrattasõit ujumine ratsutamine aviatsioon mõttetarkus tennis uisutamine jääl ja asfaldil tennis aviatsioon talve talvespordid sügis sügisspordid suvespordid murutennis lauatennis tenniseväljak aviatsioon hoki maal merel ja õhus penitsilliin ja tema aseained ühesõnaga teata kordan ei tea miks paralleelselt kahaneb hoolimata tennisest kordan aviatsioonist golfist tennisepunktidest tennisest jääl lühidalt ei teata öelda miks Seine'is Seine-et-Oise'is Seine-et-Marne'is ja Marne-et-Oise'ist tuleb teada ja samal ei teata miks kõhnutakse mandutakse kordan Oise'is Marne'is lühidalt öeldes puhaskahju inimeste arvult Voltaire'i surmast saadik kahe tolli ja sajagrammine kaotus näo pealt [---] ei teata miks Normandias lühidalt lõpuks pole tähtis fakt jääb faktiks ja teisest küljest arvesse võttes mis on veel tähtsam järeldub sellest millest järeldub veelgi tähtsam Steinwegi ja Petermanni lõpetamata uurimuste valguses järeldub veelgi tähtsam Steinwegi ja Petermanni lõpetamata jäänud uurimuste valguses selgub et maal ja mere ääres mägedes jõekallastel on õhk igal pool sama ja maa teades et kivid on tehtud maa ja mere jaoks suure külmaga paraku seitsmendal sajandil meie ajaarvamise järgi õhk maa meri kivide jaoks suure külmaga maal ja merel kordan tennisest hoolimata pole teada ega saadagi teada kordan lõpuks järgnevalt kivid kes selles kahtleb kordan kuid ärgem rutakem ette kordan kolp samal ajal ei teata miks tennisest hoolimata ei teata järelikult kolbast habemetest leekidest pisaratest kividest nii sinistest ja vaiksetest kividest paraku kolp Normandias leitud kolp kolp kolp kolp kolp tennisest hoolimata pooleli jäänud uurimustöödest tähtsamad kividest lühidalt kordan paraku poolelijäänud uurimustöödest Normandias leitud kolp kolp hoolimata tennisest kolpadest kividest Conard'ist Conard'ist ... Tennis! ... Kivid! ...

10:39 Krista Aru
Aitab, aitab, aitab küll!

10:39 Ain Lutsepp
Juba?

10:39 Krista Aru
Aitab! Kaabu!

10:40 Ain Lutsepp
Kübar on see. (Võtab kübara peast ja ulatab Krista Arule.) Üks hetk.

10:40 Krista Aru
Lähme nüüd.

10:40 Ain Lutsepp
Lähme. (Krista Aru talutab Ain Lutsepa nööri otsas minema. Aplaus.)

10:40 Jõuluvana
Aga samas, seda oli muidugi aimata. (Naer saalis.) Kingituse juurde ka.

10:40 Krista Aru
Jaa, ma tulen võtan kingi ka.

10:40 Jõuluvana
Ole aga lahke! Siin on üks selline asi. Peale on kirjutatud Eesti Vabaerakond. (Võtab karbist välja silindri ja keerab sellel aegamisi korgi pealt.) Ja nii, nagu me ka kuulsime praegu, see on ajakapsel. Mõnikord õnnestub inimesel või inimeste grupil olla väga palju oma ajast ees. (Võtab anumast välja rullikeeratud paberi.) Siin on ka Vabaerakonna manifest, see on siin ajakapslis sees. Tundub, et praegu inimesed ei saanud hästi aru. (Paneb paberi silindrisse tagasi ja keerab aegamisi korgi kinni.) Kui te selle nüüd maha matate kindlasse kohta, siis kunagi tuleb aeg, kus leitakse see üles, inimkond on edasi arenenud ja oskab Vabaerakonna mõtetest aru saada. Nagu me praegu kuulsime, väga sisukas ettekanne oli, aga me ei saanud millestki aru. (Naer saalis.) (Annab kingituse üle. Krista Aru võtab kingituse vastu, tänab ja kallistab jõuluvana.) Läheb kevadel, kuidas läheb, see on nagu selline väikene viimsepäeva kapsel.

Kunagi otsitakse see välja ja hakatakse uurima. Ma ei tea, kas see on 10 aasta, 100 aasta või 200 aasta pärast, aga siis võib-olla inimesed võivad juba ka neist Vabaerakonna mõtetest aru saada. Aa, meil jäi karp ka veel, ma panen selle karbi siia.
Vaatan kotti veel. Vaatan kotti veel ja ma paluksin siia tegelikult meie tublid aknaalused. Meie tublid aknaalused. Siin ma panen selle veel, kelledest tuli siis ainult ...

10:42 Artur Talvik
Ma tulen esindajana.

10:42 Jõuluvana
Nii, ole aga lahke!

10:43 Artur Talvik
Ma räägin sulle ühe tõestisündinud loo, kui tohib. Nimelt, kümmekond päeva tagasi korruptsioonivastases erikomisjonis pöördus nõunik minu poole ja küsis, keda me jõulueelsele istungile aru andma kutsume. Mina mõtlesin hetke ja ütlesin, et kuule, kutsume jõuluvana. Nõuniku kehakeelest sain ma aru, et ta ei saanud päris hästi aru, kas ma teen nalja või on see tõsine ettepanek. Et, kuule, mis mõttes jõuluvana?! Kuidas me kutsume jõuluvana? Ma ütlesin, et väga lihtsalt. Vaata, see mees käib ringi, jagab pakke, keegi neid kingitusi ei deklareeri ja üleüldse, kes tegelik kasusaaja on. Nõunik: "Nojah, aga kuhu ma selle kutse siis panen?" Ma ütlesin, et vahet ei ole, pane EMS-i üles, peaasi, et ta näeks seda kutset, küll ta kohale tuleb, aga vaata ainult, et see Soome jõuluvana ei tuleks, et tuleks ikkagi Eesti jõuluvana. Nõunik: "Mina sellist kutset kirjutada küll ei oska. Kirjuta ise!" Mis mõttes kirjuta ise? Igasuguseid päkapikke kutsud siia komisjoni, aga nüüd jõuluvana siis ei julge kutsuda?!
Ja nii jäigi jõuluvana kutsumata. Aga kuluaarides läksid asjad edasi. Sotsid arutasid, et kuule, tegelikult peaks jõuluvanale sookvoodi peale panema. Mis asja, kogu aeg käib üks ja sama vanamees, mingi naine peaks ka ikka olema. Teeme hammasratast! Siis tuli Keskerakond ja ütles, et mis jõuluvana – teeme näärivana. Rahvaste sõprus, *you know*! Ja siis tulid reformarid ja ütlesid, et kuulge, mis jõuluvana, praegu on lumehelbekeste aeg. Las sahisevad lumehelbekesed, peaasi et eesti keeles! Siis tuli EKRE ja ütles, et kuulge, vaadake seda jõuluvana: võõras mees, mask peas, võtab võõraid lapsi põlvele ja annab neile kommi ka. Traditsionaalses perekonnas nii ei ole! Siis tuli Isamaa ja ütles, et kuulge, vaadake seda jõulumeest: käib mingisuguse punase mantliga! Teeme selle mantli sinimustvalgeks!

10:45 Jõuluvana
Ma mõtlesin, et lühemaks.

10:45 Artur Talvik
Ja siis tuli Vabaerakond ja ütles, et tühja sest jõuluvanast, peaasi et päkapikud saaksid tasuta lasteaias käia.
Vaata, jõuluvana, selline see elu meil siin ongi. Päkapikke pitsitatakse mõnuga, aga jõuluvanad teevad, mida tahavad.

10:46 Jõuluvana
Selle vastu ei ole ma siiani küll olnud. See võiks põhimõtteliselt jätkuda. Ah et see oli siis tõestisündinud lugu?

10:46 Artur Talvik
See oli päris lugu.

10:46 Jõuluvana
Oli päris lugu! Väga hea! Aga kas ma teisi lugupeetud aknaaluseid ...

10:46 Artur Talvik
Nad kardavad.

10:46 Jõuluvana
Aga ma paluksin siiski! Jajaa, härra Tsahkna, tulge aga julgelt! Ma tahaks teile ju kingituse kätte anda ometigi, nii palju, kui teid seal on. Artur, sina ka, tule siia! Näiteks seisa siia paremale. Väga tore!

10:46 Margus Tsahkna
Ma ei ole harjunud akna alt nii kaugel olema.

10:47 Monika Haukanõmm
Ainuke kord, kui saame siin seista.

10:47 Jõuluvana
Ma mõtlesin seda, et kunagi Eesti ajaloos ei ole olnud niimoodi, et … Õigemini on olnud, aga väga harva on olnud niimoodi, et akna all on palju inimesi. Ja seetõttu ma mõtlesin tänast päeva kasutada selleks, et moodustada erakond Eesti Aknaalused. Tulge teie siiapoole! (Aplaus.) Ja et oleks toredaid toetajaid ka, siis mul on isegi lipukesed olemas. Niimoodi, erakond Eesti Aknaalused. (Jagab saalis lipukesi.) Kes veel võiks olla? Ma annan siia ka, jagame laiali, vaatame, kui palju meid siin on … Enn, näed. Ennäe! Hannole annan, väga hea! Mul on siin terve pakk. Ma usun, et kuna me oleme sellise seadusandliku kogu ees, siis me võime tegelikult erakonna ära registreerida. Kõik mõtlesid, et nüüd enam valimistele rohkem erakondi ei tule. Aga näete, erakond Eesti Aknaalused tuleb. Ma tulen ka erakonda, asutamiskoosolek on. Kes on poolt, et erakond esineb valimistel täisnimekirjaga? Palun andke saalis märku! (Lipukesed tõusevad.) Ma arvan, et otsus on vastu võetud.

10:48 Margus Tsahkna
Teen ettepaneku esimeheks valida jõuluvana.

10:48 Jõuluvana
Väga hea! Tule räägi siin!

10:48 Margus Tsahkna
Ma tahtsin lihtsalt öelda, et, Jevgeni, anna andeks, et teie nimekiri lühenes ühe inimese võrra. (Patsutab jõuluvanale õla peale.) Ta tuli meile üle.

10:49 Jõuluvana
Praegu ongi poliitikute jooksuaeg, hästi kiire on. Väga tore, teeme aplausi, meil on uus erakond olemas! (Aplaus.) Kusjuures Artur on teinud eriti kiire arengu: Elurikkuse Erakonnast kohe nüüd edasi Eesti Aknaalustesse.
Kallid sõbrad! Üks loominguline kollektiiv, keda me näeme igal aastal sisukalt üles astumas, on alati Keskerakonnal välja pakkuda. Olge lahked! Ma vaatan, Märt, sinu otsa ootusärevalt. Palun, palun! Nii, Märt on sellel aastal kõvasti ette valmistanud, end korralikult riidesse pannud. Vaata, eelmine kord me rääkisime, et kui sa laulad, siis peaks olema viis ja laulul mõte ka sees.

10:50 Märt Sults
Ei, see oli ülemöödunud aastal. Möödunud aastal ei olnud nii. Möödunud aastal ma õppisin juba natukene mängima.

10:50 Jõuluvana
Väga tore! (Keskerakonna fraktsiooni liikmed kogunevad Jõuluvana juurde.) No näete. Peaasi, et ikka pillimängu kuulda on! Väga hea!

10:50 Keskerakonna fraktsioon
(Laulavad Märt Sultsi kitarrimängu saatel, solist Toomas Väinaste):
Jõulukell, jõulukell, pühad on saabumas linna,
kõigile teatab see, peagi on käes jõulupäev.
Iga maja, iga kodu, kõik on pühaderüüs,

jõuluhõngu on õhuski tunda.
Palju lapsi minust möödub, kõigil naer särab näol,
igal nurgal on kaikumas hüüd.
Jõulukell, jõulukell, pühad on saabumas linna,
kõigile teatab see, peagi on käes jõulupäev.
Tulekumas sajas värvis särab väljakul kuusk,
kihab kauplustes ostjate meri.
Eemal rivis ehtsad saanid, liigub jõulutaat seal.
Iga nurga peal heledalt lööb
jõulukell, jõulukell, pühad on saabumas linna,
kõigile teatab see, peagi on käes jõulupäev.
Jõulukell, jõulukell, pühad on saabumas linna,
kõigile teatab see, peagi on käes jõulupäev.
Peagi on käes jõulupäev. (Aplaus.)

10:52 Jõuluvana
No nii! No näete, aastakümneid on siin jõulumees käinud ja nüüd ma pean tunnistama, et Märt on kõvasti õppust võtnud. On väga korralik valik ja esitus ka! Aga mis minul on vastu pakkuda? Toon selle kingituse siia lähemale. Keskerakonnale on loomulikult raske leida asju, mida neil juba ei ole. Aga näiteks väga suur asi, mis te olete ära teinud, on loomulikult transpordi vallas. (Võtab kotist välja suure rohelise viipekaardi.) Muidu on selline roheline kaart ainult Tallinna jaoks, aga meil on terve Eestimaa roheline kaart. Sellega saab rahulikult ringi sõita, laetud on see ka korralikult. Ning kuna tasuta ühistransport on tõesti väga paljudele inimestele meeldinud ja bussides kohti napib, siis üks selline tore toolikene. (Võtab kotist välja kokkupandava matkatooli.) Sellel on korralik valmidus: siin on kruviaugud, selle saab kruvida bussikatusele kinni ja võtta selle rohelise kaardi kätte. Ja on ka terve Eestimaa teede atlas. Sest kui on midagi tasuta, siis inimesed saavadki seda kasutada ja sõita kas või sinna, kuhu üldse vaja ei ole, näiteks Saarde valda või siis Kehtna valda. Saab kas või terve aasta bussis veeta. Nii et selline tool ka, paneme selle kokku. Head reisi ja tuult tiibadesse! Olge lahked!

10:54 Kersti Sarapuu
Aitäh, hea jõulumees, meil on väga hea meel just selle tooli üle. Kuna järgmine kord on meil rohkem liikmeid fraktsioonis, siis võib-olla toolidest tuleb puudus, saame seda ka kasutada. Nii et aitäh!

10:55 Märt Sults
Ja kui terve aasta oleme bussis, siis saame korterite küttetasud ka alla. Pole vaja kütta ju.

10:55 Jõuluvana
Ongi! Saad oma kodu maha müüa ja sõita bussis.

10:55 Märt Sults
Noh, nägid!

10:55 Kersti Sarapuu
Igatahes suur aitäh sulle, jõulumees!

10:55 Jõuluvana
Palun, palun! Nii … Kes meil on veel jäänud? Jajaa, muidugi Reformierakond. Olge lahked! Tagant pingist saabus minu ametivend. Tere, jõulumees! Ole lahke! Astu pulti!

10:55 Madis Milling
Tervist!
Aasta lõpus, nii on kombeks,
kui on käimas pidutrall,
lubadusi helgeks homseks

anname me kuuse all.
Keegi südaöösel hoogsalt
viinapitsi maha kallab.
Keegi trendikalt ja moodsalt
lubab kaalus võtta alla.
Keegi lubab aastal uuel
minna hoopis õppima.
Plaanid tal on väga suured,
tahaks rohkem teenida.
Aga sellel mõttel pole
varsti enam mõtet sees,
valitsus nii vahva, tore
otsustanud meie eest.
Tulevikus asjad nii:
ära üldse pinguta,
pensionit sa niikuinii
ei teenistuse järgi saa.
Ära teeni palju raha,
karmilt saad sa maksustatud,
siis sa oled hästi paha,
kulakuks saad tunnistatud.
Professor sa või luuamees –
sama pinsipõlv on ees.
Ära õpi, tippu kipu,
lihtsalt aastad ära tiksu.
Sotsialismus *über alles*,
nõnda tulevik meil kõrbes.
Pensist ainult pool on alles,
kõik on vaesed, aga võrdsed.
Jõulurõõm on väga tore,
lustist teeme käteplaksu,
et ei Eestis veel ei ole
tehtud jõulukingimaksu.
(Aplaus saalis.)

10:59 Jõuluvana
Selge-selge! Aga mul on teile üks kingitus ka. Vaadates teid mulle tundub, et seda oleks ikkagi hädasti vaja. Mul on siin oma ustava abilise juures väikene korv ja seal on vitamiinid sees, et te kevadeni ikkagi vastu peaksite. Ma olen head-paremat igalt poolt, kust ma olen läbi käinud, siia korvi juurde lisanud. Ja see on, ütleme niimoodi, kõikidest nendest asjadest, mis ma olen kinkinud, ainukene mõistlik asi. (Naer saalis.) Ole hea, võta see! Et te nagu maha ei käiks, sööge see kamba peale kindlasti ära, et oleks vitamiine ka. Üks asi on veel, mis ma tahtsin anda. Siin on selline koristaja varustus. Te olete kogu aeg rääkinud, et te peate valitsuse järelt asju koristama. Ja siin on puhastusvahendid ka. Aga ühte asja ma ütlen: kui te ennast kokku ei võta, siis te jäätegi koristajaks. (Naer saalis.) Olge lahked! Edu!
No nii, kallid sõbrad! Kingikott sai tühjaks, mina jällegi rikkamaks. Vaata, andes saad ikka kogu aeg jõukamaks. Meeleolu on päris rõõmus ja tore ka. Mis ma soovin? Nagu ikka, et järgmisel aastal teil kõik head mõtted läheksid korda, kõik rumalad mõtted läheksid kohe alguses lörri, et neist kellelegi kahju ei tekiks! Üks asi veel: saame järgmisel aastal korda selle asja, mis on haigete laste toetamisega, eks! Teeme nii! Muidu ma ei tule järgmine aasta. (Aplaus.) Ma mõtlesin, et muidu oleks jäänud liiga rõõmsaks see koosviibimine, et olgu üks asjalik mõte ka. Aga oli mõnus! Eiki, aitäh!

10:59 Eiki Nestor
Aitäh sulle ka! (Aplaus.)

Istungi lõpp kell 11.00.